

BESLUT

2014-06-23

Dnr: 14/00783

SAKEN

Sydney, SVT1 och SVT2, 2014-03-25, kl. 7.10, 7.40, 8.10, 8.40, 9.10, 18.10, 19.15 och 21.45, inslag om Svenskarnas parti; fråga om saklighet, respekt för privatlivet och beriktigande

BESLUT

Inslagen frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot kravet på saklighet eller bestämmelsen om respekt för privatlivet.

INSLAGEN

Inslagen handlade om att Svenskarnas parti officiellt tog avstånd från politiskt våld men att partiet internt präglades av en våldsromantik och våldsretorik. Inslagen påannonserades på följande sätt.

Två medlemmar ur Svenskarnas parti sitter häktade för mordförsök i Malmö för snart tre veckor sedan. Trots det försöker partiet framstå som att de tar avstånd från politiskt våld och enbart använder det i nödvärn.

I inslagen medverkade Svenskarnas partis partiledare A, som sade sig ta avstånd från politiskt våld, och B, som har haft en lång bakgrund inom den nationella rörelsen. B sa att partiet hade medlemmar med ett militant förhållningssätt som provocerar meningsmotståndare fram till bråk. I inslagen visades bilder från bland annat Svenskarnas partis "webb-tv" där personer utövade kampsport och airsoftkrig. I samband med bilderna visades texten "Svp tränar självförsvar – bilder från Svp:s webb-TV". I inslagen visades även bilder från tidigare demonstrationer där medlemmar i partiet uppträdde hotfullt och tal av bland andra partimedlemmen C. I en del av inslagen textades C:s tal till "Det här är vårt folk! Är ni villiga att döda för det?".

ANMÄLAN

Inslagen har anmälts av två personer som är kritiska till att C felciterades. Enligt anmälarna sa C blöda, inte döda. Enligt anmälarna utgjorde inslagen därför en grov anklagelse mot C. En av anmälarna är vidare kritisk till att B fick uttala sig om Svenskarnas parti eftersom han, enligt anmälaren, blev utsluten ur partiet efter en misshandel. Den andra anmälaren är kritisk till texten ”Svp tränar självförsvar” i samband med bilder på personer som siktar med airsoft-vapen. Enligt anmälaren var det bilder från en airsoftmatch och hade inget med självförsvarsträning att göra.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslagen överensstämmer med kravet på saklighet och bestämmelsen om respekt för privatlivet.

Redaktionen använde i inslaget en bit ur ett tal av partimedlemmen C som filmats och lagts ut på Youtube. På grund av den bristande ljudkvaliteten valde redaktionen att ha en undertext till talet. Redaktionen uppfattade det som att C i talet sade ”Det här är vårt folk. Är ni villiga att döda för det?”. Efter att ha sett inslaget ringde C till redaktionen och påpekade att han sa ”blöda” och inte ”döda” i det aktuella talet. Redaktören som tog emot samtalet bad om ursäkt för felet och i senare sändningar ändrades texten från ”döda” till ”blöda”. C var tillfreds med att redaktionen skulle ändra undertexten. Felciteringen gjordes inte för att förvanska det C sa, utan för att det på grund av ljudkvaliteten var mycket svårt att höra den exakta ordalydelsen.

Dagen därpå, den 26 mars, sände redaktionen även en rättelse i sin mest sedda sändning. I sändningen klockan 18.10 lästes följande rättelse upp.

I gårdagens 18.10-sändning och i morgonsändningarna visade vi ett inslag om Svenskarnas parti, där textningen i ett klipp tyvärr blev fel. Partimedlemmen C ställde i ett filmat tal frågan om publiken var villiga att blöda för sitt folk, inte att döda som det av misstag stod i textningen.

B har en lång bakgrund i den nationella rörelsen, vilket framkom i inslaget. Han har även ett kriminellt förflutet och har gjort sig skyldig till flera brott. Anledningen till att han intervjuades var hans unika insyn i den nationella rörelsen. SVT kan inte se att det strider mot sändningstillståndet att låta personer med specifika erfarenheter komma till tals i SVT:s program.

En av anmälarna menar att det var fel att skriva att ”Svp tränar självförsvar” i en av de grafiska skyltarna i inslaget. I det anmälda inslaget visades bilder från ett läger anordnat av Svenskarnas parti. På lägret tränades bland annat självförsvar. Originalfilmen finns publicerad på Youtube och ger enligt redaktionen en bild av partiets syn på våldsanvändning. I filmen kan man bland annat se hur medlemmar tränar knivslagsmål och hur medlemmar iklädda

”militärmundering” ägnar sig åt krigslekar med airsoft-vapen. Redaktionen gjorde bedömningen att det var viktigt att skildra att ett parti som kandiderar till riksdagen och ett 40-tal fullmäktigeförsamlingar runt om i Sverige anordnar läger med våldsinslag. Redaktionen bedömde att benämningen självförsvarsövningar var en korrekt sammanfattning av det som visades på bilderna.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

SVT ska beriktiga uppgifter som förekommit i ett tv-program när det är befogat (5 kap. 4 § radio- och tv-lagen).

SVT ska respektera den enskildes privatliv i programverksamheten om inte ett oavvisligt allmänt intresse kräver annat (15 § i sändningstillståndet). Granskningsnämnden får pröva en fråga om intrång i privatlivet endast om den person som berörs skriftligen medger det. C har lämnat sitt medgivande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att C citerades i text på ett felaktigt sätt i flera av de inslag som sändes under dagen. Av SVT:s yttrande framgår att SVT samma dag som inslagen sändes fick kännedom om den felaktiga textningen och att SVT sände en rättelse dagen därpå. Mot denna bakgrund anser nämnden att SR har följt bestämmelsen om beriktigande. Inslagen strider därför inte i detta avseende mot kravet på saklighet. De strider inte heller mot bestämmelsen om respekt för privatlivet.

Nämnden kan mot bakgrund av vad SVT anfört i sitt yttrande inte heller finna att inslagen genom valet av medverkande eller den grafiska texten ”Svp tränar självförsvar” strider mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström, Elisabet Bäck, Ingrid Carlberg, Maria Edström, Leif Hedman och Jan Holmberg efter föredragning av Johannes Wik.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Johannes Wik

Detta är en elektronisk kopia av beslutet. Namnunderskrifter finns på originalhandlingen som förvaras hos myndigheten.